

คู่มือการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.) 1-12 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีบทบาทหน้าที่วิเคราะห์และจัดทำแผนการให้บริการให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติงาน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานปฏิบัติ สนับสนุนความรู้ทางวิชาการ ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงาน ให้บริการทุกกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ให้บริการ ในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชนและประชาชน ในการพัฒนาสังคมและจัดระบบสวัสดิการสังคม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดระบบเครือข่าย และประสานการดำเนินงานในพื้นที่ และปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย มีพื้นที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดย สสว.4 ตั้งอยู่ในจังหวัดนครปฐม มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี

ในปีงบประมาณ 2555 สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (สสว.4) ได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการ ศึกษาการส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางสังคมและค้นหารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยนำผลการศึกษาที่ได้มาจัดทำเป็นคู่มือการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อใช้เป็นทางเลือกหรือข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนากิจกรรมหรือแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการสังคม ในพื้นที่ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และขยายผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานที่สนใจหรือมีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4
กันยายน 2555

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำและวัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ	1
1.1 บทนำ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ	1
ส่วนที่ 2 ขั้นตอนและวิธีการพัฒนาคู่มือ	2
2.1 ขั้นตอนและวิธีการพัฒนาคู่มือ	2
2.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการใช้คู่มือ	3
ส่วนที่ 3 เนื้อหาคู่มือการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม	4
3.1 ความหมายของสวัสดิการสังคม	4
3.2 รูปแบบการจัดสวัสดิการ	6
1) กองทุนสวัสดิการชุมชน	7
2) สหกรณ์	9
3) สถาบันการเงินชุมชน	13
4) กลุ่ม/ชมรมต่าง ๆ	14
3.3 การจดทะเบียนรับรององค์กร	15
1) องค์กรสวัสดิการชุมชน	15
2) องค์กรสาธารณประโยชน์	17
3) สหกรณ์	19
3.4 กองทุนในความรับผิดชอบของกระทรวง	20
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
1) กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม	20
2) กองทุนคุ้มครองเด็ก	22
3) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	23
4) กองทุนผู้สูงอายุ	25
5) เงินอุดหนุนองค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชน	29
ส่วนที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	34
4.1 สรุป	34
4.2 ข้อเสนอแนะ	36
ภาคผนวก	37
ภาคผนวก ก คำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน	38
ภาคผนวก ข คำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์	46
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม	56
เอกสารอ้างอิง	57
คณะผู้จัดทำ	58

ส่วนที่ 1

บทนำและวัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

1.1 บทนำ

ในปีงบประมาณ 2554 สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (สสว.4) ได้รับมอบหมายจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินโครงการศึกษาการส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางสังคมและค้นหารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยนำผลการศึกษาที่ได้มาจัดทำเป็นคู่มือการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการสังคม

กระบวนการได้มาซึ่งคู่มือการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของพื้นที่ โดยกระบวนการถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ระดับตำบลและระดับเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ซึ่งเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการศึกษาส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย” เพื่อร่วมกันสรุปบทเรียนการเรียนรู้และการพัฒนาคู่มือการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม ที่เกิดขึ้นจากผู้มีประสบการณ์และบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากหลายหน่วยงาน มาร่วมกันวิเคราะห์กิจกรรม/โครงการ เพื่อใช้เป็นทางเลือกหรือข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเพื่อเป็นกิจกรรมหรือแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการสังคมในพื้นที่ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและขยายผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานที่สนใจหรือมีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

- 1.2.1 เพื่อสรุปบทเรียนการเรียนรู้และประสบการณ์การดำเนินงานการจัดสวัสดิการในพื้นที่
- 1.2.2 เพื่อถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานที่ดีสำหรับการพัฒนาและขยายผลต่อไป

ส่วนที่ 2

ขั้นตอนและวิธีการพัฒนาคู่มือ

2.1 ขั้นตอนและวิธีการพัฒนาคู่มือ

ขั้นตอนการจัดทำคู่มือการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม ดำเนินการโดยความต้องการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมในพื้นที่ รวมทั้งพร้อมรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสามารถที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ได้ ดังนั้นการจัดทำคู่มือฉบับนี้จึงได้มีกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และสามารถสะท้อนกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสรุปบทเรียนการทำงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง วิธีการจัดสวัสดิการสังคมในระดับตำบลที่ได้จากการศึกษาในพื้นที่ โดยพื้นที่ที่ดำเนินการในการศึกษา 10 แห่ง ได้แก่

- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดกาญจนบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
- เทศบาลตำบลธรรมศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
- องค์การบริหารส่วนตำบลก้านดินพุด อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
- องค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มหาญ อำเภอบางพลาย จังหวัดสุพรรณบุรี

รวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์สภาพปัญหาทางสังคมและรูปแบบการจัดสวัสดิการของแต่ละพื้นที่ จากข้อมูล อปท.1 และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการของแต่ละพื้นที่ ซึ่งแบ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตัวแทนภาคประชาชน เพื่อทราบถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา รวมถึงการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

นอกจากนี้ยังได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการศึกษาการส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย” โดยต้องการที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่าง ๆ ที่ได้ร่วมดำเนินการในการจัดสวัสดิการในแต่ละพื้นที่ ได้เข้ามาร่วมกันสรุปบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานที่ผ่านมา และร่วมกันวิเคราะห์ ปรับปรุงการดำเนินการด้านการจัดสวัสดิการในระดับพื้นที่ เพื่อจะได้เป็นแนวทางการพัฒนาและขยายผลต่อไป

2.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการใช้คู่มือ

แม้ว่าคู่มือฉบับนี้ จะถูกพัฒนาขึ้นจากข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกิดจากการกลั่นกรองเอาความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคม รวมถึงจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้องในแต่ละพื้นที่ สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการทำความเข้าใจและการนำคู่มือชุดนี้ไปพิจารณาเพื่อการใช้ประโยชน์ก็คือ ยังคงไม่มีรูปแบบตายตัวของปฏิบัติการที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ไขปัญหาสังคมด้วยวิธีการใดวิธีการเดียว ดังนั้น วิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุดในที่นี้จึงมีความหมายถึงวิธีการปฏิบัติที่ดีท่ามกลางความหลากหลายและอาจมีมากกว่า 1 วิธีการ

อย่างไรก็ดี การนำเนื้อหาคู่มือฉบับนี้ไปใช้ควรเกิดขึ้นจากการพิจารณาอย่างรอบคอบ ถึงความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ตลอดจนความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม รวมถึงต้นทุนของพื้นที่ว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร

ทั้งนี้ ตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการที่ได้ยกตัวอย่างในคู่มือฉบับนี้ เป็นเพียงการยกตัวอย่าง เพื่อประกอบการนำเสนอเนื้อหาให้เกิดความชัดเจน มิได้มีความมุ่งหมายที่จะให้นำไปยึดถือหรือใช้เป็นแนวทางที่ไม่สามารถปรับประยุกต์ได้ ดังนั้น หากผู้ใดหรือหน่วยงานใดที่มีความสนใจในแนวทางกิจกรรมหรือโครงการ และควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายของกิจกรรมและโครงการนั้น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการออกแบบกิจกรรม หากตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ปรากฏในคู่มือนี้เป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินการ ผู้ใช้ก็สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ตามที่บริบทและสภาพความต้องการของพื้นที่จริง

ส่วนที่ 3

เนื้อหาคู่มือการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม

3.1 ความหมายของสวัสดิการสังคม

ด้วยโครงการศึกษาส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่ายได้กำหนด แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีโดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การที่คนในชุมชนได้รับสวัสดิการอย่างครอบคลุม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติได้ให้ความหมายของ “สวัสดิการสังคม” ไว้ดังนี้

สวัสดิการสังคม (Social Welfare) หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงของสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และการบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิอันพึงได้ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

ความมุ่งหมายของการจัดสวัสดิการสังคมจึงมิใช่เพียงให้การ “สงเคราะห์” ทว่ามุ่งที่การสร้าง “คุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้” (Social Well-being) ดังนั้น การให้ความหมายของสวัสดิการสังคมจึงครอบคลุม 7 มิติ คือ

1) **สวัสดิการด้านการศึกษา** หมายความว่า ประชาชนพึงได้รับบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพต่อไป และแม้ว่าประชาชนจะมีข้อบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม หรือด้อยโอกาสทางการศึกษา ก็จะได้รับบริการการศึกษาพิเศษและจัดรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่มีข้อจำกัดเหล่านั้น ทั้งนี้ ประชาชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาในระดับอย่างน้อยที่สุด คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ความพิการ ความบกพร่องด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ผู้ยากจนและผู้ด้อยโอกาส ชนกลุ่มน้อย คนต่างวัฒนธรรม ต่างศาสนา ต่างความเชื่อ ต่างความสนใจทางการเมือง ต่างแบบแผนการดำเนินชีวิต ผู้อยู่ในภูมิภาคท้องถิ่นห่างไกล เป็นผู้ด้อยโอกาส หรือแม้แต่เพศ วัย ผิวพรรณ ต้องไม่เป็นเหตุให้ประชาชนผู้ใดขาดโอกาสทางการศึกษา หรือได้รับการทางการศึกษาน้อยกว่าหรือด้อยกว่า ไม่เป็นธรรมหรือไม่เท่าเทียมกับประชาชนโดยทั่วไป

2) **สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย** หมายความว่า ประชาชนพึงได้รับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยประชาชนไม่ว่า เพศใด อายุวัยใด เชื้อชาติใด ศาสนาใด อยู่ในภูมิภาคใด หรืออยู่ในวัฒนธรรมใด มีความสนใจในทางการเมือง มีแบบแผนการดำรงชีวิตเช่นใด หรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมในระดับชั้นใดก็ตาม พึงได้รับบริการสวัสดิการ สังคม ด้านสุขภาพอนามัยที่ได้มาตรฐาน

อย่างทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ปัญหาของบุคคลกลุ่มบุคคล และประชาชน

3) สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การที่ประชาชนมีที่อยู่อาศัยตามควรแก่อัตภาพ ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในทำนองเดียวกัน ประชาชนทุกคนควรจะได้มีที่อยู่อาศัยตามแต่กำลังความสามารถของบุคคลที่จะได้มา อย่างน้อยที่สุดที่อยู่อาศัยต้องให้ความปลอดภัย ความมั่นคง อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่มีสภาพเสื่อมโทรมแออัด แวดล้อมมลพิษหรือเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เสี่ยงต่อความเสื่อมเสียทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

4) การมีรายได้ หมายความว่า ประชาชนมีงานทำ ที่ทำให้มีรายได้อย่างน้อยเพียงพอแก่การดำรงชีพ งานที่ทำมีสวัสดิการที่ดีหรืออย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด งานที่ต้องไม่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุต่าง ๆ ไม่เป็นงานที่สร้างความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย ประชาชนมีความภาคภูมิใจในงานที่ทำ และมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงานนั้นๆ ประชาชนต้องได้รับรายได้และสวัสดิการจากการทำงานอย่างเสมอภาค เท่าเทียม และยุติธรรม ประชาชนสามารถรวมกลุ่มรวมตัวกันปกป้องผลประโยชน์ของตน ในรูปของสหภาพแรงงาน เมื่อมีการเลือกปฏิบัติ หรือประชาชนทราบว่าไม่ได้รับความยุติธรรมในเรื่องรายได้ สภาพการทำงาน และสวัสดิการแรงงาน ประชาชนต้องได้รับความคุ้มครองจากหน่วยงานหรือองค์การที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กระบวนการและกลไกด้านแรงงานสัมพันธ์ ต้องสามารถรองรับปัญหาและความต้องการของประชาชนด้านนี้ได้

5) สวัสดิการด้านนันทนาการ หมายความว่า ประชาชนมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจอย่างมีคุณภาพ โดยกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ไม่เป็นการทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรม และไม่ผิดกฎหมาย ไม่เป็นการเอารัดเอาเปรียบ กดขี่ข่มเหง หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกลุ่มอื่น ๆ

6) สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม หมายถึง การที่ประชาชนได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม สามารถเข้าถึงบริการที่รัฐจัดให้ และได้รับความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย

7) สวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป หมายถึง การให้บริการแก่ประชาชนโดยเฉพาะผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางพิเศษ เพื่อช่วยสร้างเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ตามควรแก่อัตภาพ

โดยขั้นตอนการของการรวบรวมข้อมูลนั้น ทางผู้จัดทำได้แบ่งข้อมูลการจัดสวัสดิการของแต่ละพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน โดยแบ่งเป็นการจัดสวัสดิการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดสวัสดิการโดยภาคประชาชน ซึ่งพบว่าการจัดสวัสดิการให้กับประชากรในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะดำเนินการภายใต้ กฎ/ระเบียบต่าง ๆ ทำให้รูปแบบในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้

- สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
- การสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามเกณฑ์อายุ
- การสนับสนุนเบี้ยยังชีพคนพิการ

- การสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้ติดเชื้อเอดส์
- การสนับสนุนด้านการศึกษา สาธารณสุข กีฬา และนันทนาการ
- การจัดกิจกรรมงานวันสำคัญต่าง ๆ
- การสนับสนุนอุปกรณ์ สถานที่ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
- การสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ
- การช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- การซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส
- การประชาสัมพันธ์ชี้แจงข้อมูลข่าวสาร
- การประสานขอรับความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

จากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

ดังนั้น ทางผู้จัดทำจึงขอเสนอรายละเอียดเฉพาะในส่วนของรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ดำเนินการโดยภาคประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการด้านการจัดสวัสดิการในพื้นที่ต่อไป

3.2 รูปแบบการจัดสวัสดิการ

จากการศึกษาพบว่า ภาคประชาชนมีการรวมตัวกันเพื่อจัดสวัสดิการในชุมชน ในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป ดังนี้

- 1) กองทุนสวัสดิการชุมชน
- 2) สหกรณ์
- 3) สถาบันการเงินชุมชน
- 4) กลุ่ม/ชมรมต่าง ๆ

1) กองทุนสวัสดิการชุมชน

สวัสดิการชุมชนนั้นมาจากฐานคิดเดียวกัน คือ ต้องการที่จะสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงร่วมกันของคนในชุมชน สร้างกระบวนการในการจัดการตนเอง อยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพิง พึ่งพา อันเป็นทุนทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่เดิม เป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่โยงใยวิถีชีวิตผู้คนเข้ากับธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนาวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่ไม่ได้มองเรื่องเงินเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการดูแลเอื้อเฟื้อต่อกัน ผ่านรูปแบบที่หลากหลาย สวัสดิการชุมชนมีฐานมาจากกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ ดังนี้

(1) **จากฐานองค์กรการเงินชุมชนและการบูรณาการกองทุน** จากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ที่ได้จัดตั้งขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดสวัสดิการโดยเฉพาะ ได้มีการนำผลกำไรขององค์กรการเงินมาจัดสวัสดิการ สร้างวินัยในการออมของสมาชิก เพื่อให้ได้สวัสดิการจนเกิดการขยับเชื่อมโยงบูรณาการกองทุนภายในชุมชน เพื่อนำดอกผลมาเป็นกองทุนสวัสดิการ กรณีตัวอย่างรูปธรรมที่กลุ่มออมทรัพย์เป็นฐานในการจัดสวัสดิการมีค่อนข้างหลากหลาย

(2) **รูปแบบ “ออมวันละบาท” และกองทุนสัจจะวันละบาท** เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ใช้แนวคิดสัจจะวันละบาทในการดำเนินการ

(3) กองทุนสวัสดิการจากฐานศาสนา เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ใช้หลักคำสอนทางศาสนา และผู้นำศาสนาทั้งพุทธ คริสต์ อิสลาม เป็นฐานด้านการจัดสวัสดิการทั้งทางกายและจิตวิญญาณ

(4) กองทุนสวัสดิการจากฐานกองทุนผู้สูงอายุ เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนที่มีครอบครัว ชุมชน เป็นผู้จัดการในการจัดบริการสังคมให้กับผู้สูงอายุ สร้างเครือข่ายของผู้สูงอายุ โดยใช้เงินกองทุนเป็นเครื่องมือ มีเป้าหมายให้ผู้สูงอายุเป็นผู้คิด ผู้จัดการ และรับประโยชน์ โดยมีบริการสำคัญๆ เช่น ศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การรวมกลุ่มสร้างงานของผู้สูงอายุ

(5) กองทุนสวัสดิการจากฐานการช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ริเริ่มจากการแก้ไขปัญหาความยากจน ที่ต่อมาได้ขยายสู่การจัดสวัสดิการเพื่อดูแลกัน

(6) กองทุนสวัสดิการจากฐานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ชุมชนเป็นผู้จัดการป่า ชายฝั่ง แหล่งน้ำ พื้นฟูทรัพยากรให้อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีความมั่นคงด้านอาหาร ใช้ป่าเป็นเครื่องมือในการจัดสวัสดิการชุมชน ทำให้เกิดการรวมคน เกิดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

(7) กองทุนสวัสดิการชุมชนฐานชุมชนเมือง เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรื่องบ้านมั่นคง จากเรื่องบ้าน การมีที่อยู่อาศัย มีอาชีพ ก็เชื่อมโยงดูแลกันด้วยระบบสวัสดิการชุมชน

(8) ขบวนการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัด เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ขยายผลครอบคลุมดูแลกันในระดับตำบล จากหลายตำบลจนเป็นจังหวัด ก่อให้เกิดการจัดการตนเองของชุมชนที่บูรณาการทุน บูรณาการองค์กรชุมชน

กองทุนสวัสดิการชุมชนส่วนใหญ่จะมีประเภทสวัสดิการพื้นฐานที่ครอบคลุมเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย คล้ายคลึงกัน แต่รายละเอียดจะมีความแตกต่างกันตามขนาดของกองทุน การสมทบของสมาชิก และระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุน/การเป็นสมาชิก นอกจากรายการสวัสดิการที่คล้ายคลึงกันแล้ว กลุ่มที่มีการจัดสวัสดิการมานานกว่า หรือมีฐานทุนที่แตกต่างกัน จะมีประเภทสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นจากสวัสดิการพื้นฐาน ได้แก่

การเกิด จัดสวัสดิการรับขวัญเด็กเกิดใหม่ ตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท บางที่ระบุว่าเป็นทุนการศึกษา และให้พ่อแม่มอบต่อเนื่อง ส่วนแม่ที่คลอดบุตร จะได้รับสวัสดิการ กรณีนอนโรงพยาบาล คืนละ 100 - 500 บาท บางกลุ่มให้เป็น “ต่อครั้ง”

การป่วย เป็นสวัสดิการเยี่ยมไข้ กรณีนอนโรงพยาบาล ครั้งละ 300 - 500 บาท กำหนดเพดานปีละไม่เกิน 2 ครั้ง หรือบางกลุ่มกำหนดเป็น “ต่อคืน” คืนละ 100 - 300 บาท เพดานต่อปีไม่เกินปีละ 10 - 20 คืน

ผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการส่วนใหญ่ได้วางเรื่องเบี้ยยังชีพ หรือบำนาญผู้สูงอายุไว้ แต่สัมพันธ์กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก เช่น เป็นสมาชิกครบ 15 ปี อายุ 60 ปี จะได้บำนาญเดือนละ 300 บาท แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีการจ่าย เพราะระยะเวลาจัดตั้งกลุ่มยังไม่ถึง 15 ปี บางแห่งได้สนับสนุนการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ โดยไม่ได้แยกจ่ายรายคน บางแห่งเริ่มมีจ่ายเบี้ยยังชีพร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือจ่ายให้เฉพาะผู้สูงอายุที่ยากจน หรือนำเงินกองทุนมาออมสวัสดิการให้ผู้สูงอายุที่ยากจนเพื่อจะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ เหมือนสมาชิก

เสียชีวิต ส่วนใหญ่กองทุนจะเป็นเจ้าภาพงานศพ ไปร่วมงาน จัดพวงหรีด จ่ายค่าทำศพตามระยะเวลาที่เป็นสมาชิก เช่น เป็นสมาชิกครบ 180 วัน จ่าย 2,500 บาท เมื่อครบ 1 ปี จ่าย 5,000

บาท บางกลุ่มนอกจากเงินที่ได้จากกองทุนแล้ว มีการเก็บจากสมาชิกมาสมทบเพิ่ม เช่น เก็บศพละ 20 - 50 บาทต่อราย

นอกจากนั้นเป็นสวัสดิการที่กลุ่มต่าง ๆ จัดเพิ่มขึ้นตามกำลังเงินทุน และความต้องการของกลุ่ม ได้แก่

การศึกษา มีทั้งที่จัดเป็นทุนการศึกษาต่อปีตั้งแต่ 500 - 3,000 บาท ซึ่งบางกลุ่มให้ทั่วไป บางกลุ่มจะให้เฉพาะเด็กเรียนดีแต่ยากจน สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน ซื้อคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่างๆ ให้โรงเรียน การให้ยืมเพื่อการศึกษาในช่วงเปิดเทอมโดยไม่มีดอกเบี้ย

สวัสดิการเงินกู้ กองทุนที่มีฐานการออมทรัพย์จะมีการบริการเงินกู้ตามปกติทั่วไป เมื่อได้กำไรแล้ว ก็ตัดกำไรส่วนใหญ่เป็นกองทุนสวัสดิการ จะใช้เงินกองทุนสวัสดิการจ่ายสวัสดิการแบบจ่ายขาดเพียงบางส่วน แต่จะนำเงินกองทุนสวัสดิการมาให้สมาชิกกู้ แล้วนำดอกผลกำไรมาจัดสวัสดิการต่อบางแห่งนำเงินกองทุนสวัสดิการให้คนยากจนยืม เพื่อประกอบอาชีพโดยไม่มีดอกเบี้ย หรือให้สมาชิกกู้ดอกเบี้ยต่ำ

สวัสดิการคนทำงาน จัดเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับแกนนำที่ประชุมภายนอก หรือทำงานด้านต่าง ๆ ของกลุ่ม ครั้งละ 100 - 200 บาท

สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส/คนยากลำบาก ส่วนใหญ่ใช้วิธีนำเงินกองทุนสวัสดิการที่มีอยู่มาจ่ายออมเพื่อสวัสดิการแทนผู้ด้อยโอกาส (ผู้สูงอายุที่ยากจน คนพิการ ผู้ติดเชื้อ) แล้วให้ผู้ด้อยโอกาสนั้นสามารถได้รับสวัสดิการเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ บางแห่งจัดเป็นเบี้ยยังชีพให้ผู้ยากลำบาก 2 - 3 ราย เดือนละ 200 - 300 บาท/ราย

สวัสดิการสาธารณประโยชน์ ที่มีการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ เช่น กิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน การซ่อมแซมอาคารสาธารณะ ถนน การแข่งกีฬา ฯลฯ

สวัสดิการด้านอื่น ๆ ได้แก่ กรณีเกิดภัยพิบัติไฟไหม้ น้ำท่วม การให้เป็นสิ่งของ ข้าวสาร น้ำดื่ม การบริจาคให้พื้นที่ประสบภัย “กองทุนสวัสดิการชุมชนจะจัดกิจกรรมใดจะต้องคำนึงถึงความสามารถของชุมชนและการสมทบจากสมาชิกเป็นหลัก และต้องดูความเป็นไปได้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ไม่ใช่หวังพึ่งเงินจากภายนอก”

นอกจากนี้ในส่วนของการบริหารเงินในกองทุน มีกองทุนบางแห่งที่มีการบริหารจัดการการเงิน โดยการนำไปลงทุน แต่เป็นการลงทุนที่ไม่มีความเสี่ยง เช่น การซื้อสลากออมสิน

ส่วนชื่อที่กองทุนแต่ละแห่งใช้นั้นอาจแตกต่างกันไป เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล, กองทุนสวัสดิการวันละบาท, กองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อสวัสดิการชุมชน แต่การดำเนินการจะเป็นไปในรูปแบบที่คล้ายคลึงกันตามที่กล่าวมาข้างต้น

2) สหกรณ์

“สหกรณ์” ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 หมายความว่าคณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ.2542

ดังนั้นสหกรณ์จึงตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหาในด้านการทำมาหากินที่เหมือน หรือคล้าย ๆ กัน หรือความต้องการบริการที่เหมือนกันและเป็นปัญหาที่สมาชิกแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขได้ตามลำพัง หรือตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการให้สมาชิกได้รับประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนมากกว่าที่แต่ละคนเคยได้จากการดำเนินการเองตามลำพัง

(1) วัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์

ความคาดหวังหรือสิ่งที่ต้องการที่มีนัยสำคัญในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกของสหกรณ์ เช่น วัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ การเกษตร ได้แก่ การให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิกการรวมกันซื้อวัสดุอุปกรณ์การผลิตและสินค้าอุปโภคบริโภค การรวมกันขายและหรือแปรรูปผลิตผลการเกษตรเพื่อขายหรือการตลาด ซึ่งรวมทั้งการคัดขนาดหรือคุณภาพผลผลิต การเก็บรักษาการขนส่ง ทั้งนี้ รวมถึงการให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หลักดังกล่าวข้างต้น เช่น บริการน้ำเพื่อการเกษตร บริการใช้เครื่องจักรกลหรืออุปกรณ์ร่วมกัน บริการส่งเสริมแนะนำทางวิชาการ เป็นต้น

(2) วัตถุประสงค์รองของสหกรณ์

การจัดให้มีสวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิก การส่งเสริมการศึกษาฝึกอบรม และวัฒนธรรมการดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม ฯลฯ วัตถุประสงค์รองของสหกรณ์นี้ มุ่งไปในด้านกิจกรรมทางสังคมหรือมิติทางสังคมของสหกรณ์ ในขณะที่วัตถุประสงค์หลักมุ่งไปในด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือมิติทางเศรษฐกิจ

(3) ประเภทของสหกรณ์

ปัจจุบันเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 กำหนดไว้ 7 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตร รวมกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิตที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย

2. สหกรณ์ประมง

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพซึ่งชาวประมง แต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ตามลำพัง บุคคลเหล่านี้จึงรวมกันโดยยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดำเนินการให้ความรู้ทางด้านวิชาการในเรื่องการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและมีคุณภาพในการเพาะเลี้ยง การเก็บรักษา และการแปรรูปสัตว์น้ำแก่สมาชิก รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางด้านธุรกิจการประมง คือการจัดหาเงินทุนให้สมาชิกกู้ไปลงทุนประกอบอาชีพ การจัดหาวัสดุการประมงมาจำหน่าย การจัดจำหน่ายสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การรับฝากเงินและสงเคราะห์สมาชิกเมื่อประสบภัยพิบัติ

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกมีแหล่งเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำมาลงทุนประกอบอาชีพ ซื้อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งของจำเป็นที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย ในราคาที่เป็นธรรม เมื่อมีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์

สหกรณ์จะรวบรวมขายไว้ในราคาที่สูงขึ้น บริการรับฝากเงินเพื่อความสะดวกและปลอดภัยให้แก่สมาชิก และสมาชิกจะได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการประมงตามหลักวิชาการแผนใหม่ ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด รวมถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของทุกคนตามหลักการและวิธีการสหกรณ์

3. สหกรณ์นิคม

สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่ง ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัย ควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินเชื่อ ปัจจัยการผลิต และสิ่งของที่จำเป็น การแปรรูปการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจการให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิก

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกสหกรณ์ มีสหกรณ์เป็นสถาบันที่เป็นสื่อกลางในการขอรับบริการต่าง ๆ จากรัฐบาล และเป็นสถาบันที่อำนวยความสะดวกในด้านการจัดหาสินเชื่อ การรวมกันซื้อรวมกันขาย การส่งเสริมการเกษตร และการฝึกอบรมซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้เกิดระบบที่ดี ในการจัดการการผลิตและการตลาดโดยสมาชิกเพื่อสมาชิก ในการประกอบอาชีพอย่างมั่นคงจนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

4. สหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ร้านค้า คือสหกรณ์ที่มีผู้บริโภคร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิก และบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภทสหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของ สมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค และเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกมีสถานที่ซื้อขายสินค้าจำเป็นตามราคาตลาดในชุมชน ซึ่งเป็นสินค้าที่ดีมีคุณภาพ เทียบตรงในการชั่ง ตวง วัด ตามความต้องการของสมาชิก เมื่อสิ้นปีสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี สมาชิกจะได้รับเงินปันผลตามหุ้น และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ได้ทำธุรกิจกับสหกรณ์ การซื้อขายด้วยเงินสด สินค้าจะมีราคาที่ถูกลงกว่าเงินผ่อน ทำให้สมาชิกมีความรอบคอบในการจัดหาสินค้าราคาถูกลงมาจำหน่ายเพื่อประโยชน์ของสมาชิก

5. สหกรณ์บริการ

สหกรณ์บริการ คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์โดยมีประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกัน รวมตัวกันโดยยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในอาชีพต่อไป

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

สมาชิกมีสหกรณ์เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาฝีมือการผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เป็นที่ต้องการของตลาด มีแหล่งรวมซื้อรวมขายผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ช่วยให้สมาชิกสหกรณ์ประกอบอาชีพได้ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อสิ้นปีทางบัญชี ถ้าสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี สมาชิกสหกรณ์จะได้รับเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์

6. สหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกัน หรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สามารถกู้ยืมเงินได้เมื่อเกิดความจำเป็นตามหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

เป็นแหล่งเงินฝากและเงินกู้ของสมาชิก ทำให้สมาชิกรู้จักเก็บออมเงิน และไม่ต้องไปกู้เงินนอกระบบ ทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคงขึ้น

7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สหกรณ์เอนกประสงค์ตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น อาศัยในชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือในสถานที่เดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อการรู้จักช่วยเหลือตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและออม เพื่อการรู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้น และเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

- เป็นคนรู้จักประหยัดและออม สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดตั้งในชุมชนของสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์จึงมีที่สะสมเงินที่สะดวกและรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปฝากเงินที่ไกลๆ แม้มีเงินจำนวนน้อยหรือมากก็ตาม สมาชิกก็สามารถที่จะสะสมได้

- ช่วยแก้ไขปัญหาการเงินเมื่อสมาชิกมีความเดือดร้อน หรือความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงิน สมาชิกมีสิทธิที่จะขอกู้เงินจากสหกรณ์ได้ ในอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม

- สร้างความมั่นคงแก่สมาชิกและครอบครัว สหกรณ์เครดิตยูเนียนแต่ละแห่งจะจัดให้มีบริการในรูปแบบต่าง ๆ แล้วแต่ความต้องการของสมาชิก และเงินทุนที่สหกรณ์มีอยู่ ซึ่งมีส่วนสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นแก่ครอบครัวและสมาชิก

- สามารถพัฒนาชุมชนและสังคม กิจกรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ช่วยให้ประชาชนในชุมชนเกิดการประหยัดและออม เพื่อสร้างกองทุนขึ้นในชุมชน เพื่อช่วยเหลือบำบัดความทุกข์ร้อนที่เกิดขึ้น เพื่อให้รู้จักการแก้ไขและตัดสินใจช่วยเหลือกันเองในชุมชนของตนเอง เป็นการฝึกผู้นำในชุมชน

3) สถาบันการเงินชุมชน

สถาบันการเงินชุมชน หมายถึง สถาบันการเงินของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึง และใช้บริการทางการเงินของสถาบันการเงิน

(1) วัตถุประสงค์

- แหล่งเก็บออมเงินที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสม
- แหล่งเงินทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในระดับบุคคลครัวเรือนและชุมชน

- เสริมสร้างสวัสดิการ และสวัสดิภาพของชุมชน
- เสริมสร้างวินัยทางการเงิน และให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ชุมชน
- เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

(2) รูปแบบ

- เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง
- กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองหลายกองทุนร่วมกันจัดตั้งขึ้น
- เกิดจากการยุบรวมกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองเข้าด้วยกัน
- หมู่บ้านร่วมกับกลุ่มการเงินในชุมชนและกองทุนหมู่บ้านร่วมกันจัดตั้ง

(3) กิจกรรม

- ส่งเสริมการออมเงินของชุมชน ทั้งสมาชิกและประชาชน
- รับฝากเงินจากสมาชิกและประชาชน
- ให้สินเชื่อแก่สมาชิกและประชาชน หรือองค์กรการเงินอื่น
- กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กำหนด

- ให้บริการธุรกรรมทางการเงินและธุรกรรมอื่น ๆ ที่อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการให้แก่สมาชิกและประชาชน

- จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพแก่สมาชิกและชุมชน
- จัดสรรรายได้เพื่อดำเนินการให้บริการและพัฒนาศักยภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

4) กลุ่ม/ชมรมต่าง ๆ

เป็นการรวมตัวเป็นกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ ของคนในชุมชน ทั้งจากการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และการรวมตัวกันของสมาชิกในชุมชนเอง เพื่อดำเนินการร่วมกันภายใต้วัตถุประสงค์หรือความต้องการของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

(1) กลุ่มอาชีพ

เป็นการรวมตัวกันของคนในชุมชนเพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมถึงเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยการรวมกลุ่ม มีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ เช่น กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ งานหัตถกรรม การแปรรูปอาหาร ทั้งนี้อาจมีการให้สมาชิกกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ

(2) กลุ่มออมทรัพย์

มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจของสมาชิก โดยสมาชิกในกลุ่มจะมาสะสมทรัพย์ร่วมกันเพื่อเป็นทุนดำเนินการ ให้สมาชิกที่มีความจำเป็นเดือนร้อนกู้ยืมนำไปใช้ มี

คณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิก ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการจัดสรรสู่สมาชิกในรูปของ ดอกเบี้ยและเงินปันผล โดยทุกเดือนสมาชิกต้องส่งเงินเข้ากลุ่มเพื่อเป็นเงินกองกลางในการให้สมาชิกในกลุ่มกู้ยืม การพิจารณาให้สมาชิกกู้ยืมเงินจะดูจากความจำเป็นโดยสมาชิกต้องยื่นเรื่องแสดงความจำนงค์ ขอกู้มาที่คณะกรรมการ และคณะกรรมการจะเป็นผู้พิจารณาว่า ให้สมาชิกรายใดกู้ก่อนหรือหลัง

(3) กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์

กลุ่มที่รวมตัวกันเพื่อการช่วยเหลือด้านการเงินแก่ครอบครัวของสมาชิกที่เสียชีวิต โดยจะมีการเก็บเงินจากสมาชิกในกลุ่มเมื่อมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งเสียชีวิต เพื่อเป็นเงินช่วยเหลือในการ ประกอบพิธีศพ

(4) ชมรมผู้สูงอายุ

กลุ่ม/องค์กร ที่ผู้สูงอายุรวมตัวกัน ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกิจกรรมเกี่ยวกับการ ค้ำครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งทางกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยมีการให้ความรู้ในการดูแลตัวเอง การตรวจ สุขภาพ รวมถึงการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ อาจมีการดูแลช่วยเหลือด้านการเงินในกรณีสมาชิก เข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลหรือเสียชีวิต

(5) กลุ่มสตรี

เป็นการรวมตัวกันของสตรีในชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา ไปสู่การสร้างสวัสดิภาพและสวัสดิการให้แก่สตรี โดยอาจมีการตั้งเป็นกองทุนสตรีในชุมชน สำหรับเป็น แหล่งเงินทุนหมุนเวียนแบบดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้

(6) กลุ่ม/ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เป็นการรวมตัวกันของคนในพื้นที่ เพื่อการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น

(7) ธนาคารขายะ

เป็นรูปแบบหนึ่งในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการค้าแยกขยะมูลฝอยโดยเริ่มต้นที่ ชุมชนเป็นหลัก เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย

หลักการของธนาคารขายะ คือให้คนในชุมชนที่สมัครเป็นสมาชิกรับขยะมาฝากที่ ธนาคาร โดยจะมีเจ้าหน้าที่ของธนาคารทำการคัดแยกและชั่งน้ำหนัก คำนวณเป็นเงิน แล้วบันทึกลงสมุด คู่ฝาก โดยใช้ราคาที่ทางธนาคารประสานกับร้านซื้อของเก่าเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา รายได้ของ ธนาคารมาจากผลต่างของราคาที่ธนาคารกำหนด กับราคาที่สามารขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า ซึ่ง รายได้สามารถใช้เป็นทุนหมุนเวียน และนำไปใช้ในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของชุมชน

3.3 การจดทะเบียนรับรององค์กร

องค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของภาคประชาชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ สามารถยื่นขอจดทะเบียนรับรององค์กร เพื่อสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่องค์กรพึงได้รับการสนับสนุนจาก ภาครัฐ ดังนี้

1) องค์การสวัสดิการชุมชน

(1) ขั้นตอนการขอรับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน

ขั้นตอนที่ 1 ขอแบบ กสค.5 จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ หรือสามารถดาวน์โหลดแบบ กสค.5 จาก www.m-society.go.th/msosocial.php

ขั้นตอนที่ 2 กรอกรายละเอียดตามแบบ กสค.5 พร้อมเอกสารแนบโดยให้ประธานคณะกรรมการหรือผู้บริหารขององค์กรภาคประชาชนเป็นผู้ยื่นคำขอ

ขั้นตอนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล/เมืองพัทยา/เขตใน กทม.) ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารพร้อมให้ความคิดเห็นในแบบ กสค.5 ส่งให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด/สำนักงานพัฒนาสังคม กทม.

ขั้นตอนที่ 4 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด/สำนักพัฒนาสังคม กทม. ตรวจสอบเอกสาร รวบรวม และจัดประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณาให้การรับรององค์กรภาคประชาชนเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน

ขั้นตอนที่ 5 คณะอนุกรรมการฯ ประชุมพิจารณา

- รับรอง แจ้งผลการประชุมการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบ
- ไม่รับรอง แจ้งผลการประชุมพิจารณาให้องค์กรภาคประชาชนทราบ พร้อมเหตุผลที่ไม่ได้รับการรับรอง

ขั้นตอนที่ 6 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด/สำนักพัฒนาสังคม กทม. แจ้งผลการประชุมรับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน ต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 7 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ จัดแจ้งรับรองการเป็นองค์การสวัสดิการชุมชนในทะเบียนองค์การสวัสดิการชุมชน ออกใบสำคัญแสดงการเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน และประกาศการรับรองในราชกิจจานุเบกษา

(2) การยื่นขอรับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน

ทำได้โดยการยื่นผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่และมีความใกล้ชิดกับชุมชน สามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีส่วนช่วยในการคัดกรององค์กรภาคประชาชนที่มาขอจัดรับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน

(3) หลักเกณฑ์ในการพิจารณารับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน

องค์กรภาคเอกชนที่มีความประสงค์จะยื่นคำขอรับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1. มีการดำเนินกิจการและผลงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม หรือการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมต่อเนื่องจนถึงวันยื่นคำขอ ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
2. มีที่ทำการตั้งอยู่ในท้องที่ที่จะยื่นคำขอไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
3. มีบริการสวัสดิการสังคมในระดับชุมชนที่หลากหลาย ตามสภาพภูมิสังคมของชุมชน เช่น การช่วยเหลือทางการเงิน สิ่งของ หรือบริการ การรวมกลุ่มอาชีพ เป็นต้น
4. มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมอย่างสม่ำเสมอ

(4) หลักฐานประกอบการขอรับรององค์กรสวัสดิการชุมชน

การยื่นคำขอรับรององค์กรสวัสดิการชุมชน ให้ผู้บริหารองค์กรภาคประชาชนหรือผู้ได้รับมอบฉันทะจากองค์กรภาคประชาชน ยื่นคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชน ของผู้บริหารองค์กรที่ยื่นคำขอ
2. สำเนาข้อบังคับ หรือระเบียบขององค์กรภาคประชาชน รวมทั้งสำเนารายงานสถานะการเงินขององค์กรภาคประชาชน ซึ่งประธานกรรมการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบฉันทะให้คำรับรอง (ถ้ามี)
3. แผนงานโครงการขององค์กรภาคประชาชนที่จะดำเนินการต่อไป
4. ผลการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาชนในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
5. รายชื่อคณะกรรมการองค์กรภาคประชาชน

ระยะเวลาในการยื่นคำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดประชุมเพื่อพิจารณาให้การรับรองของคณะกรรมการฯ ประจำจังหวัด อีกทั้งจำนวนขององค์กรภาคประชาชนที่ยื่นคำขอ

หากไม่ได้รับการรับรอง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักพัฒนาสังคม กทม. แจ้งให้องค์กรภาคประชาชนทราบ พร้อมเหตุผลที่ไม่ได้รับการรับรอง เพื่อให้องค์กรภาคประชาชนดำเนินการให้ตรงตามหลักเกณฑ์ในข้อกำหนดที่กำหนดไว้

(5) สิทธิประโยชน์ในการรับรององค์กรสวัสดิการชุมชน

1. ได้รับการรับรองสถานะเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามกฎหมาย โดยได้รับใบสำคัญแสดงการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน และการประกาศแจ้งในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งสามารถใช้คำว่า (องค์กรสวัสดิการชุมชน) ต่อท้ายชื่อองค์กรได้
2. มีสิทธิเสนอชื่อผู้แทน เพื่อให้องค์กรสวัสดิการชุมชนเลือกกันเองเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด และคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร รวมทั้งได้รับการสรรหาเพื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม นอกจากนี้ ยังจะได้รับพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ
3. สิทธิประโยชน์ที่ได้ในการเป็นกรรมการและอนุกรรมการ ได้แก่ การได้รับเบี้ยประชุม สถานะของผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนในกรณีเป็นกรรมการในคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ หรือเป็นประธานคณะอนุกรรมการ จะเทียบเท่าข้าราชการระดับ 10 และกรณีเป็นอนุกรรมการ มีสถานะเทียบเท่าข้าราชการระดับ 8
4. รับทราบข้อมูลข่าวสาร และสามารถใช้บริการผ่านระบบฐานข้อมูลกลางด้านสวัสดิการสังคมตามกฎหมายได้
5. เข้าร่วมประชุม สัมมนาและการอบรมที่จัดให้มีขึ้นตามกฎหมาย
6. เสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
7. สามารถขอรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม
8. สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

2) องค์กรสาธารณประโยชน์

(1) ขั้นตอนการขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์

ขั้นตอนที่ 1 มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชนยื่นคำขอรับรองต่อสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ด้วยตนเองหรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

ขั้นตอนที่ 2 สำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐาน

ขั้นตอนที่ 3 เสนอต่อคณะกรรมการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ กรุงเทพมหานคร หรือคณะอนุกรรมการรับรององค์กรเป็นสาธารณประโยชน์จังหวัด (ถ้าไม่ได้รับการรับรอง ให้สำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แจ้งให้มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชนทราบ)

ขั้นตอนที่ 4 ส่งให้สำนักงาน ก.ส.ศ. ออกใบสำคัญแสดงการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และเมื่อมีการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์แล้ว ให้สำนักงาน ก.ส.ศ. จัดแจ้งการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ในทะเบียนองค์กรสาธารณประโยชน์ และประกาศรับรองในราชกิจจานุเบกษา

(2) สิทธิประโยชน์ขององค์กรสาธารณประโยชน์

1. ได้รับการรับรองสถานะเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ตามกฎหมาย โดยได้รับใบสำคัญแสดงการเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ การประกาศแจ้งในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งสามารถใช้คำว่า (องค์กรสาธารณประโยชน์) ต่อท้ายชื่อองค์กรได้

2. มีสิทธิเสนอชื่อผู้แทน เพื่อให้องค์กรสาธารณประโยชน์เลือกกันเอง เป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด และคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร รวมทั้งได้รับการสรรหาเพื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

3. สิทธิประโยชน์ที่ได้ในการเป็นกรรมการและอนุกรรมการ ได้แก่ การได้รับเบี้ยประชุม สถานะของผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ในกรณีเป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดต่างๆ หรือเป็นประธานคณะอนุกรรมการจะเทียบเท่าข้าราชการระดับ 10 และกรณีเป็นอนุกรรมการมีสถานะเทียบเท่าข้าราชการระดับ 8

4. รับทราบข้อมูลข่าวสาร และสามารถใช้บริการผ่านระบบฐานข้อมูลกลางด้านสวัสดิการสังคมตามกฎหมายได้

5. เข้าร่วมประชุม สัมมนา และการอบรมที่จัดให้มีขึ้นตามกฎหมาย

6. ขอรับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ทั้งในส่วน of องค์กรนักสังคมสงเคราะห์ และอาสาสมัครขององค์กรสาธารณประโยชน์

7. เสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

8. สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด เช่น

- ข้าราชการลาไปเป็นอาสาสมัครช่วยงานองค์กรสาธารณประโยชน์โดยไม่ถือเป็นวันลา ปีละ 5 วันทำการ

- ขอรับ software โปรแกรมต่าง ๆ จากบริษัทไมโครซอฟท์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และบุคลากรขององค์กรจะได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมต่าง ๆ จากบริษัท ซึ่งทางบริษัทจัดให้มีปีละ 1 ครั้ง

(3) หน้าที่

1. ปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ แผน แนวการจัดสวัสดิการสังคม และมาตรฐานการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมาย

2. ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและรายงานผลการปฏิบัติงาน

(4) การเพิกถอนการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์

หากมีพฤติการณ์ในการจัดสวัสดิการสังคมไม่สุจริต หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือไม่มีผลงานตามมาตรฐานที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติกำหนด ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการรับรองและให้ประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา และส่งเงินอุดหนุนที่ได้รับคืน

3) สหกรณ์

(1) ขั้นตอนการจัดตั้งสหกรณ์

ขั้นตอนที่ 1 ประสานงาน

- คณะบุคคลซึ่งประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด เพื่อจัดฝึกอบรมความรู้ด้านสหกรณ์ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์

- คัดเลือกคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน เพื่อเป็นผู้แทนดำเนินการจดทะเบียนสหกรณ์

- กำหนดชื่อสหกรณ์ อย่างน้อย 3 ชื่อ เรียงลำดับตามความต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 จอชื่อสหกรณ์

- คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จอชื่อสหกรณ์ ผ่าน website กรมส่งเสริมสหกรณ์ (เมนูระบบจอชื่อสหกรณ์ online) หรือ

- แจงชื่อสหกรณ์ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 1 พื้นที่ 2 ดำเนินการตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์

- เลือกประเภทและกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง

- จัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์

- จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์

- จัดทำร่างข้อบังคับสหกรณ์

ขั้นตอนที่ 5 ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์

- รับทราบชื่อ การกำหนดประเภทและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

- ร่วมกันพิจารณาแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ และร่างข้อบังคับของสหกรณ์ซึ่งคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ได้จัดทำไว้ เพื่อกำหนดให้เป็นข้อบังคับของสหกรณ์

ขั้นตอนที่ 6 ยื่นเรื่องขอจดทะเบียนสหกรณ์

- ยื่นเรื่อง ยื่นคำขอพร้อมเอกสารประกอบในการขอจดทะเบียนสหกรณ์

- ตรวจสอบ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรวจสอบเอกสารทั้งหมดเพื่อนำเสนอนายทะเบียนสหกรณ์

- จดทะเบียน นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์

(2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบ รับจดทะเบียน ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย

3.4 กองทุนในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กองทุนในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่องค์กรต่าง ๆ สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม มีดังนี้

1) กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

(1) วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2550

(2) กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ องค์กรสวัสดิการสังคม ซึ่งหมายถึงหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชนที่ได้รับการรับรองตามพระราชบัญญัติ โดยมีผู้รับบริการสวัสดิการสังคม ได้แก่

- บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก หรือจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ

- กลุ่มบุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติกำหนด

(3) การสนับสนุน

กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมให้การสนับสนุนโครงการขององค์กรสวัสดิการสังคม 2 ลักษณะ คือ

1. โครงการด้านการจัดสวัสดิการสังคมที่มีผลต่อการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาสังคม เป็นโครงการที่มีผลต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก หรือที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ (ลงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง)

2. โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม เช่น การจัดทำแผนการรวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัย การร่วมมือประสานงาน ประชาสัมพันธ์ การติดตามประเมินผล การพัฒนามาตรฐานการฝึกอบรม (เพื่อสร้างความเข้มแข็งองค์กร)

(4) เงื่อนไขการสนับสนุน

1. องค์กรสาธารณประโยชน์, องค์กรสวัสดิการชุมชน

- โครงการต้องไม่ผลต่อการป้องกันการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสังคม
- โครงการที่ไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคม
- โครงการที่ดำเนินการมาแล้ว โดยมีทุนอยู่บางส่วนหรือโครงการใหม่
- โครงการนั้นต้องไม่ได้รับงบประมาณจากส่วนราชการและแหล่งทุนอื่น ๆ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

- พิจารณาตามความจำเป็นเหมาะสม

2. หน่วยงานของรัฐ

- โครงการที่มีผลต่อการป้องกันการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสังคม

- โครงการริเริ่มใหม่
- โครงการที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติได้ หรือได้รับแต่

ไม่เพียงพอ

(5) วิธีการขอรับการสนับสนุน

1. ระบบปกติ โดยองค์การสวัสดิการสังคมสามารถเสนอโครงการผ่านสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร มาয়งกองบริหารกองทุน สป.พม. โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมเป็นผู้พิจารณาอนุมัติเงินกองทุน ซึ่งเปิดรับโครงการตลอดทั้งปีและมีการพิจารณาอนุมัติทุกเดือน

2. ระบบกระจายกองทุนไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้กระจายเงินกองทุนให้ทุกจังหวัด โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดและกรุงเทพมหานครเป็นผู้พิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนโครงการ โดยองค์การสวัสดิการสังคมในภูมิภาค สามารถเสนอโครงการเชิงประเด็นจังหวัด และโครงการเชิงพื้นที่ ได้ที่สำนักงาน พมจ. ทุกจังหวัด

(6) กรอบวงเงินโครงการ

- โครงการขนาดเล็ก วงเงินที่เสนอขอไม่เกิน 50,000 บาท
- โครงการขนาดกลาง วงเงินที่เสนอขอตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 300,000 บาท
- โครงการขนาดใหญ่ วงเงินที่เสนอขอเกิน 300,000 บาท ถึง 3,000,000 บาท
- โครงการพิเศษ วงเงินที่เสนอขอตั้งแต่ 3,000,001 บาทขึ้นไป

(7) รอบการพิจารณา

- สามารถยื่นเสนอโครงการได้ตลอดทั้งปี พิจารณาทุกเดือน

2) กองทุนคุ้มครองเด็ก

(1) วัตถุประสงค์

1. เป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์
2. คุ้มครองสวัสดิภาพ
3. ส่งเสริมความประพฤติดีก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์เด็ก

(2) กลุ่มเป้าหมาย

1. บุคคล

1.1 ตัวเด็ก (อายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์)

ก. เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ ได้แก่ เด็กเร่ร่อนหรือเด็กกำพร้า, เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลง เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ด้วยเหตุใด ๆ เด็กที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมหรือประกอบอาชีพไม่เหมาะสม เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาผลประโยชน์ เด็กพิการเด็กที่อยู่ในสภาพที่ยากลำบาก เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์

ข. เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่ เด็กที่ถูกทารุณกรรม, เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด, เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

ค. นักเรียน นักศึกษาที่พึงได้รับการส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม

- 1.2 ครอบครัวหรือครอบครัวอุปถัมภ์หรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก
2. องค์กรที่ทำงานด้านเด็ก

2.1 องค์กรภาคเอกชน

เป็นองค์กรที่บุคคลรวมกันขึ้น เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกิจการในการส่งเสริมการคุ้มครองสวัสดิภาพ และการส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์

2.2 หน่วยงานภาครัฐ

กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาของรัฐที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกิจการเพื่อการส่งเสริมคุ้มครอง สวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กรวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์

(3) เงื่อนไขการสนับสนุน

1. องค์กรภาคเอกชน
 - เป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการและแหล่งทุนอื่น ๆ
2. หน่วยงานภาครัฐ
 - เป็นโครงการริเริ่มใหม่ หรือ
 - เป็นโครงการที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณปกติได้ หรือ
 - เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณจากงบประมาณปกติ แต่ไม่เพียงพอ

(4) กรอบวงเงินโครงการ

- โครงการขนาดเล็ก วงเงินที่เสนอขอต่ำกว่า 300,000 บาท
- โครงการขนาดกลาง วงเงินที่เสนอขอตั้งแต่ 300,000 ถึง 1,000,000 บาท
- โครงการขนาดใหญ่ วงเงินที่เสนอขอเกิน 1,000,000 บาท

(5) รอบการพิจารณา

- สามารถยื่นเสนอโครงการได้ตลอดปี

3) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษา และการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยจัดสรรให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

(2) กลุ่มเป้าหมาย

1. คนพิการที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 หรือคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ตามมาตรา 19 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

2. ผู้ดูแลคนพิการ ได้แก่ บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใด ที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

3. หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคล หรือได้รับการรับรองจากองค์กรเอกชนในความพิการประเภทเดียวกันที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(3) เงื่อนไขการสนับสนุน

ลักษณะของแผนงานหรือโครงการที่จะได้รับการสนับสนุนจากกองทุน

1. สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ นโยบายรัฐบาล หรือนโยบายของคณะกรรมการ

2. มีวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินงานชัดเจน และมีผลต่อการส่งเสริมและคุณภาพชีวิตคนพิการ

3. สร้างการมีส่วนร่วมของบุคคล หรือหน่วยงาน หรือประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

4. มีคนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ หรือมีหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจด้านคนพิการ เข้าร่วมบริหารจัดการ หรือให้คำปรึกษาในการดำเนินงาน

กรณีเป็นหน่วยงานภาครัฐ ต้องเป็นแผนงานหรือโครงการที่ริเริ่มใหม่ หรือเป็นโครงการที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติได้ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

กรณีเป็นองค์กรภาคเอกชน ต้องเป็นแผนงานหรือโครงการที่ดำเนินงานมาแล้ว โดยมีทุนหรืองบประมาณอยู่บางส่วน หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ และต้องไม่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณจากส่วนราชการและแหล่งทุนอื่น ๆ หรือได้รับการสนับสนุนแต่ไม่เพียงพอ

(4) กิจกรรม

1. กิจกรรมการให้บริการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- ประเภทกู้ยืมรายบุคคล สำหรับผู้พิการหรือผู้ดูแลคนพิการ รายละไม่เกิน 40,000 บาท ผ่อนชำระภายในระยะเวลา 5 ปี โดยไม่เสียดอกเบี้ย

- ประเภทกู้ยืมรายบุคคล กลุ่มละไม่น้อยกว่า 2 คน และไม่เกิน 25 คน ทั้งนี้วงเงินการกู้ยืมไม่เกินกลุ่มละ 1 ล้านบาท ผ่อนชำระภายในระยะเวลา 5 ปี โดยไม่เสียดอกเบี้ย โดยวงเงินเฉลี่ยต่อบุคคลไม่เกิน 40,000 บาท

2. สนับสนุนแผนงาน โครงการขององค์กรภาครัฐและเอกชน โดยหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรเอกชนที่จะขอรับการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากกองทุนฯ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- มีที่ทำการหรือสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่จะยื่นคำขอไม่น้อยกว่าหกเดือน

- มีคณะกรรมการ บุคลากร หรืออาสาสมัครในการปฏิบัติงานประจำ หรือมีที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

- มีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการหรือเกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

- มีระบบการบริหารงานและระบบการเงินการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

(5) การชำระคืนเงินกู้

1. การชำระด้วยตนเอง

- กองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

2. การชำระโดยทางธนาคาร

3. การชำระทางธนาคารกรุงไทย

(6) การติดตามและประเมินผลโครงการ

องค์กรหรือหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุน จะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุน ให้กองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติทราบ ภายใน 30 วัน หลังจากสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการ หากองค์กรหรือหน่วยงานไม่รายงานผลตามกำหนด กองทุนฯ จะไม่พิจารณาโครงการที่เสนอขอใหม่

4) กองทุนผู้สูงอายุ

(1) วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนให้มีศักยภาพ ความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

(2) กลุ่มเป้าหมาย

ผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทยทั่วราชอาณาจักรไทย

(3) การสนับสนุน

1. การสนับสนุนกลุ่ม/องค์กร/และหรือเครือข่ายผู้สูงอายุ

สนับสนุนเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุในลักษณะองค์กรผู้สูงอายุ เช่น กลุ่ม/ชมรม/ศูนย์เอนกประสงค์ในชุมชนและองค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน

2. การบริการเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพรายบุคคลและรายกลุ่ม

- ประเภทรายบุคคล รายละไม่เกิน 30,000 บาท

- ประเภทรายกลุ่ม (ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป) กลุ่มละไม่เกิน 100,000 บาท

ทั้งนี้ การกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพรายบุคคลและรายกลุ่ม ต้องชำระคืนเป็นรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

(4) เงื่อนไขการสนับสนุน

1. หน่วยงาน/องค์กรที่ขอรับการสนับสนุนในลักษณะโครงการ ต้องมีเงื่อนไขดังนี้

1.1 หน่วยงานภาครัฐ/องค์กรภาคเอกชน ที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

1.2 องค์กรของผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุรวมตัวกันดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

2. การบริการเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพรายบุคคลและรายกลุ่ม

ผู้สูงอายุที่ขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ อายุ 60 ปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทยที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเงินทุนประกอบอาชีพ

(5) กรอบวงเงินโครงการ

1. โครงการขนาดเล็ก หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท

2. โครงการขนาดกลาง หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท ถึง 300,000 บาท

3. โครงการขนาดใหญ่ หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินเกิน 300,000 บาทขึ้นไป

โดยมีลักษณะโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนผู้สูงอายุ

- โครงการที่มีวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีผลต่อการคุ้มครองส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุ หรือการดำเนินงานของกองทุน

- โครงการที่สร้างการมีส่วนร่วมของบุคคล หรือหน่วยงาน หรือประชาชนเกี่ยวกับการคุ้มครองส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุ

- โครงการของหน่วยงานภาครัฐ ควรเป็นโครงการใหม่และเร่งด่วนที่ไม่ได้ตั้งงบประมาณรองรับและไม่เป็นโครงการต่อเนื่อง

- กรณีโครงการขององค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรของผู้สูงอายุ ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการและแหล่งเงินทุนอื่น ๆ เว้นแต่กรณีได้รับแต่ไม่เพียงพอ

- โครงการลักษณะอื่น ๆ ที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติหรือคณะกรรมการเห็นสมควรให้การสนับสนุน

(6) รอบการพิจารณาโครงการ

สามารถยื่นเสนอโครงการได้ตลอดปี ในวันและเวลาราชการ

(7) วิธีการขอรับการสนับสนุน

1. เอกสารที่ใช้ในการเสนอโครงการ

เขียนโครงการตามแบบเสนอโครงการและตามแบบฟอร์มการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพตามที่กองทุนผู้สูงอายุกำหนด ทั้งนี้ขอรับแบบฟอร์มได้ที่สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ WWW.OPP.OPPO.GO.TH

2. สถานที่ยื่นขอรับการสนับสนุน

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัด

การขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กองทุน	การสนับสนุน	การยื่นเรื่อง
กองทุนส่งเสริม การจัดสวัสดิการสังคม	<u>องค์กร</u> - หน่วยงานของรัฐ - องค์กรสาธารณประโยชน์	<u>หน่วยงานภาครัฐ</u> - ยื่นผ่านกรมต้นสังกัด - อปท. ยื่น สำนักงานพัฒนา

กองทุน	การสนับสนุน	การยื่นเรื่อง
	- องค์กรสวัสดิการชุมชน (ที่ทำงานกับเด็ก เยาวชน คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ถูกละเมิดทางเพศ อื่นๆ และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ประชาสังคม)	สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด <u>องค์กรเอกชน</u> - สำนักพัฒนาสังคม กทม. - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
กองทุนคุ้มครองเด็ก	<u>บุคคล</u> - อายุ < 18 ปี - เร่ร่อน/กัมพูชา/พิการ/ถูกทารุณกรรม/เสี่ยงต่อการกระทำผิด/ผู้ปกครองไม่สามารถดูแลได้ - นร./นศ.ที่พึงได้รับการส่งเสริมความประพฤติ - ครอบครัว/บุคคลที่อุปการะเด็ก	- สำนักพัฒนาสังคม กทม. - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
	<u>องค์กร</u> - หน่วยงานภาครัฐ - องค์กรภาคเอกชน	<u>หน่วยงานภาครัฐ</u> - ยื่นผ่านกรมต้นสังกัด - อปท. ยื่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด <u>องค์กรเอกชน</u> - สำนักพัฒนาสังคม กทม. - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	<u>บุคคล</u> - มีสัญชาติไทย	- ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	<u>องค์กร</u> - หน่วยงานภาครัฐ - องค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคล - องค์กรเอกชนที่ได้รับการรับรองจากองค์กรเอกชนในความ	- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

กองทุน	การสนับสนุน	การยื่นเรื่อง
	พิการเดียวกันที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล	
กองทุนผู้สูงอายุ	บุคคล - อายุ 60 ปี ขึ้นไป - มีสัญชาติไทย	- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
	องค์กร - หน่วยงานภาครัฐ - องค์กรภาคเอกชน	- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

หมายเหตุ

การเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนต่าง ๆ ต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน กรณีโครงการด้านเด็ก คนพิการ และผู้สูงอายุ หากเสนอขอจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมต้องอยู่นอกเหนือจากการสนับสนุนของกองทุนเฉพาะที่มีอยู่

เกณฑ์การพิจารณาในการประเมินโครงการ

1. วัตถุประสงค์ขององค์กรที่เสนอคืออะไร โครงการที่เสนอมาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร/หน่วยงานหรือไม่
2. ความเชื่อมโยงระหว่างโครงการกับยุทธศาสตร์สังคมระดับต่าง ๆ เช่น ของกระทรวง, จังหวัด, ท้องถิ่น ผลสำเร็จของโครงการสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์
3. วัตถุประสงค์, กลุ่มเป้าหมาย, กิจกรรมและวิธีการดำเนินโครงการ, ผลผลิต สอดคล้องกันหรือไม่
4. ความร่วมมือและบทบาทของภาคีเครือข่าย เช่น อปท. องค์กรของรัฐ หน่วยงานในพื้นที่
5. ความสัมพันธ์กับโครงการอื่น ในหน่วยงานเดียวกันและของหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์กับโครงการอื่น และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน
6. ผลผลิต, ผลลัพธ์, ตัวชี้วัดโครงการ ไม่ว่าผลผลิตหรือผลลัพธ์นั้น จะต้องมีการกลไกที่สามารถบอกได้ว่าผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง (จะอยู่ในรูปตัวชี้วัดโครงการ)
7. มีตัวชี้วัดที่จะบ่งบอกถึงความสำเร็จของโครงการ
8. ลักษณะโครงการแสดงให้เห็นถึงความยั่งยืน ความต่อเนื่อง หรือมีกลไกที่ขยายผลต่อไปได้ แม้กองทุนจะไม่ได้สนับสนุนในปีต่อ ๆ ไป

9. ศักยภาพในการบริหารจัดการโครงการ แผนการบริหารจัดการ มีความสมเหตุสมผลหรือไม่
 10. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ทั้งกลุ่มที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ หรือกลุ่มที่อาจจะได้รับผลกระทบจากโครงการ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารบุคคลเหล่านี้
 11. งบประมาณของโครงการควรแยกตามหมวดหมู่ค่าใช้จ่าย มีความสมเหตุสมผล และคุ้มค่าประโยชน์
 12. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ ควรระบุช่วงเวลาการทำงานในโครงการต้องชัดเจน วันเริ่มต้น, วันสิ้นสุด และระยะเวลาในแต่ละกิจกรรม
 13. มีรูปแบบ วิธีการประเมินผลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
- นอกจากกองทุนที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีงบประมาณภายใต้การดูแลรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่องค์กรภาคประชาชนต่าง ๆ สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม คือ เงินอุดหนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน

5) เงินอุดหนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน

(1) วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการสวัสดิการสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเป็นภารกิจต่อเนื่องในการช่วยเหลือ เลี้ยงดู และพัฒนาผู้ด้อยโอกาสที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ 7 กลุ่มเป้าหมาย

(2) กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7 กลุ่มเป้าหมาย คือ

- กลุ่มเด็กและเยาวชน
- กลุ่มสตรี
- กลุ่มคนพิการ
- กลุ่มผู้สูงอายุ
- กลุ่มผู้ด้อยโอกาส
- กลุ่มครอบครัวและชุมชน
- กลุ่มส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายสวัสดิการสังคม

(3) เกณฑ์ค่าใช้จ่าย ประเภทรายการ/โครงการ

การพิจารณาจัดสรรงบประมาณแต่ละโครงการ จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์โดยใช้ อัตราการเบิกจ่ายเงินของกระทรวงการคลังเป็นเกณฑ์ จะพิจารณาให้การสนับสนุนในวงเงินไม่เกินร้อยละ 75 ของค่าใช้จ่ายตามโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสม และให้จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามโครงการด้วย

(4) เงื่อนไขการสนับสนุน

องค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนที่ส่งโครงการขอรับเงินอุดหนุนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะต้องเป็นองค์การที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แล้ว โดยองค์การจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นองค์การนิติบุคคล สำหรับกลุ่มบุคคลให้ขอรับการสนับสนุนภายใต้ต้องการนิติบุคคลและมีหน่วยงานของรัฐให้การรับรองการดำเนินงาน (ซึ่งรวมถึงองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ด้วย)

2. เป็นองค์การที่มีประวัติผลงานและกิจกรรมเป็นที่น่าเชื่อถืออย่างน้อย 1 ปี
3. เป็นองค์การที่มีวัตถุประสงค์และกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสังคม การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นแก่ประชาชน ทั้งนี้โดยไม่หวังผลกำไร

ลักษณะโครงการสนับสนุน

1. โครงการที่ให้บริการสังคมสงเคราะห์ให้แก่ประชาชนและผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มเป้าหมาย เน้นที่เป็นภารกิจต่อเนื่องในการช่วยเหลือ เลี้ยงดู และพัฒนาผู้ด้อยโอกาสที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ
2. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และขอบเขตงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3. มีความชัดเจนในเรื่อง

- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ระบุจำนวนกลุ่มเป้าหมาย
- งบประมาณ ค่ำค่า เหมาะสม

4. ในการเขียนโครงการให้กำหนดวิธีการประเมินผลด้วย

ลักษณะโครงการที่ไม่สนับสนุน

1. โครงการที่มีลักษณะซ้ำซ้อนในกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ รวมทั้งงานที่ภาครัฐดำเนินการครอบคลุมแล้ว
2. โครงการที่ขอรับการสนับสนุนเป็นค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง หรือครุภัณฑ์และค่าใช้จ่ายสำนักงาน
3. โครงการที่มีการจ้างในลักษณะการจ่ายเงินเดือน
4. โครงการที่เน้นค่าอุปกรณ์ เครื่องมือ มากกว่ากิจกรรม
5. โครงการที่ใช้ทรัพยากรของรัฐ ดำเนินการในการปฏิบัติงานเป็นปกติของราชการเป็นส่วนใหญ่

จำนวนโครงการที่ขอรับการสนับสนุน

แต่ละองค์การในพื้นที่แต่ละจังหวัดจะส่งโครงการได้ไม่เกิน 3 โครงการ

(5) วิธีการขอรับการสนับสนุน

สถานที่ยื่นขอรับการสนับสนุนโครงการ

1. โครงการที่มีการดำเนินงานในกรุงเทพฯ ให้ส่งเรื่องที่สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 0-2306-8613 โทรสาร 0-2306-867, 0-2306-8613
2. โครงการที่เสนอขอรับเงินอุดหนุน มีการดำเนินงานในส่วนภูมิภาค ให้องค์การส่งเรื่องที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

เอกสารที่ใช้ในการเสนอโครงการ

ให้เขียนโครงการตามแบบเสนอโครงการที่สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ขอรับแบบฟอร์มได้ที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัด หรือสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.m-society.go.th

(6) กรอบวงเงินในการเสนอโครงการ

1. โครงการขนาดเล็ก หมายถึง โครงการที่ขอมาในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท

2. โครงการขนาดกลาง หมายถึง โครงการที่ขอมาในวงเงิน ตั้งแต่ 50,000 - 300,000 บาท
3. โครงการขนาดใหญ่ หมายถึง โครงการที่ขอมาในวงเงิน ตั้งแต่ 300,000 บาท ขึ้นไป

(7) แหล่งเงินทุน

เป็นเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณ

(8) วิธีการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ

เขียนชื่อโครงการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม โดยสื่อใจความให้กระชับ เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ

2. หลักการและเหตุผล

เป็นการระบุถึงสภาพปัญหา ชี้แจงความเป็นมาและความจำเป็นในการจัดทำโครงการ และปัญหาที่ทำให้ต้องจัดทำโครงการขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เป็นการให้เห็นจุดประสงค์ที่ต้องการจะเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจนจากการดำเนินงานตามโครงการ โดยระบุว่าโครงการต้องการทำอะไร/มีกิจกรรมอะไรที่คิดจะทำ บอกให้ชัดเจนที่สุด

4. กลุ่มเป้าหมาย

ระบุประเภทและจำนวนกลุ่มเป้าหมายของผู้รับบริการหรือผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานตามโครงการให้ชัดเจน

5. สถานที่ดำเนินการ

ระบุสถานที่ดำเนินการโครงการ ระบุพื้นที่โดยระบุหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

6. ระยะเวลาดำเนินการโครงการ

เป็นการกำหนดช่วงเวลาการปฏิบัติโครงการ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นจนถึงการสิ้นสุดโครงการ

7. วิธีการดำเนินการ

แสดงถึงรายละเอียดกิจกรรมและกระบวนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการกำหนดระยะเวลาของแต่ละกิจกรรมที่สมเหตุสมผล และควรมีกิจกรรมต่อเนื่อง หากเป็นโครงการที่มีการฝึกอบรมจะต้องมีกิจกรรมต่อเนื่อง ที่จะส่งผลต่อการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และมีการกำหนดการฝึกอบรมหัวข้อที่จะฝึกอบรม

8. งบประมาณโครงการ

ระบุค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ ค่าใช้จ่ายที่ต้องการขอรับการสนับสนุน ควรแจกแจงรายการค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการที่ขอให้ชัดเจนและสอดคล้องกับกิจกรรม โดยคำนึงถึงหลักประหยัดและสมเหตุสมผล และหากเป็นโครงการต่อเนื่องที่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนในปีที่ผ่านมา ก็ให้ระบุค่าใช้จ่ายของโครงการและเงินที่ได้รับการสนับสนุนด้วย

9. การประเมินผลโครงการ

ระบุตัวชี้วัดในการประเมินผลโครงการ

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ระบุผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการที่สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ โดยเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการที่โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติโครงการสามารถแสดงให้เห็นผลที่เป็นประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม

(9) ขั้นตอนการพิจารณา

องค์การยื่นเสนอโครงการล่วงหน้าเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนปีงบประมาณถัดไปในช่วงเดือนกันยายน - เดือนตุลาคมของแต่ละปี ซึ่งมีขั้นตอนการพิจารณาโดยสรุป ดังนี้

1. คณะทำงานพิจารณากลับกรองโครงการที่ขอรับเงินอุดหนุน จำนวน 7 กลุ่มเป้าหมาย พิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดเรียงลำดับความสำคัญ (เดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์)
2. คณะกรรมการพิจารณาให้เงินอุดหนุนแก่องค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน ให้ความเห็นชอบโครงการที่ได้รับการพิจารณาตามข้อ 1 (เดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์)
3. นำผลเสนอขอตั้งงบประมาณประจำปีต่อสำนักงานงบประมาณ (เดือนมีนาคม - เดือนเมษายน)
4. สำนักงานงบประมาณ แจ้งอนุมัติกรอบวงเงินสนับสนุน (เดือนเมษายน - เดือนพฤษภาคม)
5. แจ้งองค์การยืนยันการขอรับการสนับสนุน (เดือนมิถุนายน - เดือนกรกฎาคม)
6. กระทรวงการคลังอนุมัติวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี (เดือนตุลาคม - เดือนพฤศจิกายน)
7. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โอนเงินให้องค์การที่ได้รับการสนับสนุน (เดือนพฤศจิกายน)
8. องค์การรับเงินและดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ปีงบประมาณที่ได้รับ (เดือนตุลาคม - เดือนกันยายน)

ส่วนที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

การจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชนให้ประสบความสำเร็จ จะต้องคำนึงถึงสภาพศักยภาพขององค์กรชุมชน การใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นทุนทางสังคมในการจัดสวัสดิการชุมชน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน และองค์รภาที่ทั้งภายนอกและภายในชุมชน ตัวอย่างการจัดสวัสดิการชุมชนในชุมชนอื่น ๆ ขับเคลื่อนด้วยกลไกการจัดเวทีระดมความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการตกผลึกทางความคิด มองปัญหาของชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน ให้ความสำคัญกับบริบทขององค์กรชุมชนและภาคีพัฒนา ที่จะเข้ามาหนุนเสริมและสนับสนุน รวมถึงต้องวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน นำมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดสวัสดิการหรือการรวมกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสมาชิกในชุมชนว่าต้องการจะใช้สวัสดิการชุมชนในรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนของตน

4.1 สรุป

1) หลักสำคัญในการจัดสวัสดิการชุมชน

จากลักษณะรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนที่เกิดขึ้นนั้น สามารถสรุปเป็นหลักการสำคัญในการจัดสวัสดิการชุมชน ได้ดังนี้

(1) สวัสดิการชุมชนควรสอดคล้องกับวิถีของแต่ละพื้นที่ ไม่สามารถลอกเลียนกันได้ ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างรอบด้าน แล้วจึงกำหนดอนาคตต่อไปว่าจะเป็นอย่างไ ด้วยภูมิปัญญาในท้องถิ่นเอง

(2) เริ่มจากเล็กไปใหญ่ ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป หากคิดจะจัดสวัสดิการแบบรวดเร็วเกินไปโดยที่คนไม่พร้อม ไม่มีส่วนร่วม ไม่รู้สึกเป็นเจ้าของ ก็จะไม่เกิดสวัสดิการที่เป็นของคนในชุมชนอย่างแท้จริง

(3) เงินเป็นเพียงเครื่องมือไม่ใช่เป้าหมาย สิ่งสำคัญคือ การให้ความคิด ทำให้คนคิดพึ่งตนเอง หากมีเงินสนับสนุน ควรใช้ตามความจำเป็นและพอดี

(4) ระบบสวัสดิการที่ดีต้องช่วยเหลือแบบไม่ก่อให้เกิดการแบ่งแยกในชุมชน โดยทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยตกลงกติกาและใช้ร่วมกัน

(5) เป็นองค์กรรวมที่ทุกอย่างเชื่อมโยงเข้าหากัน กิจกรรมทุกอย่างสามารถก่อให้เกิดสวัสดิการได้ทุกเรื่องตั้งแต่เกิดจนตายกับคนทุกเพศทุกวัย

(6) ต้องเป็นผู้ให้และผู้รับ คนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับเสมอ จึงเป็นความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน

2) ปัจจัยความสำเร็จร่วมของการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน

(1) การสร้างจิตสำนึกการเป็นองค์กรชุมชน ภายใต้แนวคิด "จะให้อะไรกับชุมชน" ไม่ใช่ "จะได้อะไรจากชุมชน"

- (2) การพัฒนาแบบยั่งยืนเพื่อการพึ่งตนเอง
- (3) ความเชื่อมั่นในผู้นำและปราชญ์ชาวบ้านในการจัดสวัสดิการของชุมชน
- (4) การจัดสวัสดิการสังคมจากภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น และหลักศาสนาที่มุ่งเน้นความซื่อสัตย์และความเอื้ออาทรเป็นฐาน มีผลให้มีการใช้คุณธรรมนำกฎหมายในการแก้ปัญหาชุมชน
- (5) สวัสดิการสังคมตั้งอยู่บนฐานของการเคารพซึ่งกันและกัน และการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

3) กระบวนการในการนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดสวัสดิการชุมชน

- (1) การวิเคราะห์สถานการณ์และวิกฤติของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก กรรมการและผู้นำชุมชน
- (2) ความร่วมมือของสมาชิกในชุมชน
- (3) การมีส่วนร่วมในทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมายในชุมชน รวมทั้งภาคีพัฒนาภายในและภายนอกชุมชน
- (4) ความซื่อสัตย์และจริงใจของสมาชิก กรรมการ และผู้นำชุมชน
- (5) การมีจิตสาธารณะ เป็นผู้ให้แก่สังคมของสมาชิก กรรมการ และผู้นำชุมชน
- (6) ผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก กรรมการ และผู้นำชุมชน อย่างเท่าเทียม โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (7) การได้รับการสนับสนุนจากภาคีพัฒนาทั้งภายในและภายนอกชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมและสนับสนุนจัดสวัสดิการขององค์กรชุมชน

4.2 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอต่อองค์กรภาคประชาชน

- (1) ควรบูรณาการทุนการเงิน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มฌาปนกิจทุนสังคมวัฒนธรรม ทุนสติปัญญา ทุนทรัพยากร กองทุนหมู่บ้าน กองทุน SML ที่มีอยู่ในชุมชน รวมกันเพื่อให้เห็นภาพรวมของความพร้อมในการจัดสวัสดิการชุมชน
- (2) ควรมีการจัดสรรเงินเพื่อจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้ครอบคลุมผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนหรือไม่ก็ตาม
- (3) เสริมสร้างองค์กรชุมชนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่องค์กรชุมชนอื่น ๆ

(4) ส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน วิทยากรกระบวนการ เป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิดและแนวทางการจัดสวัสดิการชุมชน

(5) จัดทำแผนสวัสดิการและแผนชีวิตชุมชนบรรจุเข้าไปในแผนแม่บทชุมชน และผลักดันให้เข้าอยู่ในแผนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล

2) ข้อเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรบรรจุเรื่องการจัดสวัสดิการชุมชนเข้าสู่แผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ โดยใช้แผนแม่บทชุมชนเป็นตัวเชื่อม

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้มีการจัดสรรงบประมาณสมทบเข้ากองทุนขององค์กรชุมชนในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นศักยภาพของชุมชน และค่อย ๆ ลดลงเมื่อมีความพร้อมมากขึ้นเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองในการจัดสวัสดิการชุมชน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน

แบบ ก.ส.ค. 5

คำขอที่...../
รับวันที่...../...../.....
ลงชื่อ.....ผู้รับคำขอ

คำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ขอยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ
ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ เพื่อขอรับรององค์กรภาคประชาชน เป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน
ตามมาตรา 40/1 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 รายละเอียดต่อไปนี้

1. ชื่อองค์กรภาคประชาชน.....

2. วันเดือนปีที่ก่อตั้ง.....

3. วัตถุประสงค์องค์กรภาคประชาชน.....

4. ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ขององค์กรภาคประชาชน เลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....มือถือ.....
Website.....e-mail address.....

- 2 -

สำนักงานสาขาขององค์กรภาคประชาชน (ถ้ามี) เลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....มือถือ.....
Website.....e-mail address.....

ให้แนบแผนที่ตั้งสังเขปของสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา

5. มีความประสงค์ขอรับรอง

☐ องค์การสวัสดิการชุมชน (หมายความว่า องค์การภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน)

☐ เครือข่ายองค์การสวัสดิการชุมชน (หมายความว่า องค์การที่เกิดจากการรวมตัวขององค์การสวัสดิการชุมชนมากกว่าหนึ่งองค์การเพื่อร่วมมือ ประสานงานและเชื่อมโยงในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์การสวัสดิการชุมชนในทุกระดับ)

พร้อมกับคำขอนี้ ได้แนบเอกสารหลักฐาน มาเพื่อประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้

- (1) สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชนของผู้บริหารองค์กรที่ยื่นคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
- (2) สำเนาข้อบังคับ หรือระเบียบขององค์กรภาคประชาชน
- (3) รายชื่อคณะกรรมการองค์กรภาคประชาชน
- (4) สำเนารายงานสถานะการเงินซึ่งประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบฉันทะให้คำรับรอง (ถ้ามี)
- (5) แผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการต่อไป
- (6) ผลการดำเนินงานในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (7) เอกสารตามแบบทำคำขอรับรองเป็นองค์การสวัสดิการชุมชน

ขอรับรองเอกสารและข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ*
(.....)
ตำแหน่ง.....

* ผู้ยื่นคำขอ ต้องเป็นผู้บริหารองค์กรภาคประชาชนได้แก่ ประธานกรรมการ

- 3 -

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ความเห็นผู้อำนวยการเขต

ได้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและผลงานขององค์กรภาคประชาชนที่ยื่นคำขอ (ชื่อองค์กรภาคประชาชน).....แล้ว มีความถูกต้อง จึงเห็นควรส่งให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด/สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร พิจารณาต่อไป โดยมีความเห็นดังนี้.....

.....

(ลงชื่อ).....
(.....)
ตำแหน่ง.....
วัน/เดือน/ปี.....

ความเห็นของเจ้าหน้าที่

(สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด / สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ที่
รับผิดชอบ)

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน/เดือน/ปี.....

**มติของคณะกรรมการรับรองมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรเอกชนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และ
รับรององค์กรภาคประชาชนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน** (อนุกรรมการดังกล่าวได้รับมอบหมายอำนาจจาก
คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ)

การประชุม ครั้งที่...../.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
มติที่ประชุม ☐ รับรอง เหตุผล.....

☐ ไม่รับรอง เหตุผล.....

แบบท้ายคำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน ตามแบบ ก.ส.ค 5

1. ชื่อองค์กรภาคประชาชน ที่ขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน.....
2. ลักษณะการดำเนินงานขององค์กรสวัสดิการชุมชน
 - ☐ การจัดสวัสดิการจากฐานองค์กรการเงินชุมชน
 - ☐ การจัดสวัสดิการจากฐานการผลิตและธุรกิจชุมชน
 - ☐ การจัดสวัสดิการจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ☐ การจัดสวัสดิการจากฐานอุดมการณ์/ศาสนา
 - ☐ การจัดสวัสดิการจากฐานผู้ยากลำบาก
 - ☐ เครือข่ายองค์กรสวัสดิการ จำนวน.....องค์กร (สำหรับเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน
ให้แนบรายชื่อและที่อยู่ขององค์กรสวัสดิการชุมชนที่เป็นสมาชิกด้วย)
 - ☐ อื่น ๆ.....
3. จำนวนสมาชิก.....คน (สามารถตรวจสอบรายชื่อและที่อยู่ของสมาชิกได้)
4. ครอบคลุมจำนวนพื้นที่.....หมู่บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ /เขต.....จังหวัด.....
5. บุคลากรขององค์กรภาคประชาชน
 - 5.1 จำนวนคณะกรรมการ.....คน

- 5.2 ผู้ปฏิบัติงานประจำ ☐ ไม่มี ☐ มี จำนวน.....คน
- 5.3 ผู้ประสานงานองค์กร (เป็นประธานคณะกรรมการ เลขานุการ หรือตำแหน่งอื่น ๆ)
- 1) ชื่อ.....โทรศัพท์.....
 ที่อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 2) ชื่อ.....โทรศัพท์.....
 ที่อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 3) ชื่อ.....โทรศัพท์.....
 ที่อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 5.4 ที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน
- 1) ชื่อ.....นามสกุล.....วุฒิ.....
 ประสบการณ์การทำงาน.....
 สถานที่ทำงาน.....ที่ติดต่อ.....โทร.....
- 2) ชื่อ.....นามสกุล.....วุฒิ.....
 ประสบการณ์การทำงาน.....
 สถานที่ทำงาน.....ที่ติดต่อ.....โทร.....

- 2 -

- 3) ชื่อ.....นามสกุล.....วุฒิ.....
 ประสบการณ์การทำงาน.....
 สถานที่ทำงาน.....ที่ติดต่อ.....โทร.....

6. รูปแบบวิธีการดำเนินงานจัดสวัสดิการชุมชน

.....

.....

.....

.....

7. บริการสวัสดิการที่จัดให้แก่สมาชิก

ระบุกลุ่มเป้าหมาย สมาชิกที่ได้รับประโยชน์ (ทุกคนหรือบางกลุ่ม)	สิ่งที่ได้รับ	เงื่อนไข	อื่น ๆ

--	--	--	--

- 3 -

8. สถานะการเงินขององค์กรสวัสดิการชุมชน.....บาท

(ข้อมูล ณ เดือน.....พ.ศ.....)

8.1 เงินทุนที่มาจากสมาชิก.....จำนวน.....บาท

8.2 เงินสมทบภายนอก

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....จำนวน.....บาท

- หน่วยงานอื่น ๆ.....จำนวน.....บาท

8.3 เงินอื่น ๆ.....จำนวน.....บาท

แหล่งเงินได้จาก (ระบุมิมา/กิจกรรม เช่นดอกผล)

.....

.....

9. อื่น ๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....*

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน/เดือน/ปี.....

* ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรภาคประชาชน

**สิทธิประโยชน์และหน้าที่ขององค์กรสวัสดิการชุมชน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550**

กฎหมายส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม มีจุดประสงค์เพื่อให้การรับรองและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมและได้รับการส่งเสริมสนับสนุนตามกฎหมาย

องค์กรภาคประชาชนที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามกฎหมาย จะได้รับสิทธิประโยชน์และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

สิทธิประโยชน์

1. ได้รับการรับรองสถานะเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามกฎหมาย โดยได้รับใบสำคัญแสดงการเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน การประกาศแจ้งในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งสามารถใช้คำว่า (องค์กรสวัสดิการชุมชน) ต่อท้ายชื่อองค์กรได้
2. มีสิทธิเสนอชื่อผู้แทน เพื่อให้องค์กรสวัสดิการชุมชนเลือกกันเองเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด และคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร รวมทั้งได้รับการสรรหาเพื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม นอกจากนั้นยังจะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ
3. สิทธิประโยชน์ที่ได้ในการเป็นกรรมการและอนุกรรมการ ได้แก่ การได้รับเบี้ยประชุม สถานะของผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนในกรณีเป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ หรือเป็นประธานคณะอนุกรรมการจะเทียบเท่าข้าราชการระดับ 10 และกรณีเป็นอนุกรรมการ มีสถานะเทียบเท่าข้าราชการระดับ 8
4. รับทราบข้อมูลข่าวสาร และสามารถใช้บริการผ่านระบบฐานข้อมูลกลางด้านสวัสดิการสังคมตามกฎหมายได้
5. เข้าร่วมประชุม สัมมนา และการอบรมที่จัดให้มีขึ้นตามกฎหมาย
6. เสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
7. สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

หน้าที่

1. ปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ แผน แนวการจัดสวัสดิการสังคมและมาตรฐานการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมาย
2. ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและรายงานผลการปฏิบัติงาน

การเพิกถอนการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน

หากมีพฤติการณ์ในการจัดสวัสดิการสังคมไม่สุจริต หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือไม่มีผลงานตามมาตรฐานที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติกำหนด ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการรับรองและให้ประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา และส่งเงินอุดหนุนที่ได้รับคืน

ภาคผนวก ข

คำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์

แบบ ก.ส.ค.2

คำขอที่...../.....
รับวันที่...../...../.....
ลงชื่อ.....ผู้รับคำขอ

คำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ กรณีองค์กรภาคเอกชน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ขอยื่นคำขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ เพื่อขอรับรององค์กรภาคเอกชน เป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ตามมาตรา 13 (15) และมาตรา 34 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชื่อ (องค์กรภาคเอกชน)
2. วัตถุประสงค์ของ (องค์กรภาคเอกชน)
3. ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของ (องค์กรภาคเอกชน) เลขที่.....หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....Website.....
E-mail address.....

สำนักงานสาขา (ถ้ามี) ของ (องค์กรภาคเอกชน) เลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....Website.....
E-mail address.....

ให้แนบแผนที่ตั้งสังเขปของสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา

พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐาน มาเพื่อประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้

(1) สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีคำรับรองว่าถูกต้อง

- 2 -

(2) สำเนาข้อบังคับ หรือระเบียบขององค์กรภาคเอกชน และรายชื่อคณะกรรมการขององค์กรภาคเอกชน

(3) สำเนารายงานฐานะการเงินซึ่งประธานกรรมการ หรือหัวหน้าผู้บริหารให้คำรับรอง

(4) แผนงานโครงการขององค์กรภาคเอกชน

(5) ผลการดำเนินงานในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(6) เอกสารตามแบบทำคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์

ขอรับรองเอกสารและข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)
ตำแหน่ง.....

ความเห็นของเจ้าหน้าที่

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่
(.....)
ตำแหน่ง.....
วัน/เดือน/ปี.....

มติคณะกรรมการ

.....
.....
.....
.....

แบบท้ายคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ตามแบบ ก.ส.ค.2

1. ข้อมูลนิติ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชนที่ขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์.....
 2. บุคลากรของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชน
 - 2.1 จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ได้รับเงินเดือน.....คน (วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี.....คน วุฒิปริญญาตรี.....คน และสูงกว่าปริญญาตรี.....คน ในจำนวนนี้มีผู้ที่ได้รับปริญญาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.....คน)
 - 2.2 จำนวนอาสาสมัครในการปฏิบัติ.....คน
 - ปฏิบัติงานประจำ.....คน (วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี.....คน วุฒิปริญญาตรี.....คน และสูงกว่าปริญญาตรี.....คน)
 - ปฏิบัติงานไม่ประจำ.....คน
 - 2.3 ที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์.....คน
- ระบุรายชื่อและที่ติดต่อ
- 1) ชื่อ.....นามสกุล.....วุฒิ.....
- ประสบการณ์การทำงาน.....สถานที่ทำงาน.....

ที่ติดต่อ.....โทร.....

2) ชื่อ.....นามสกุล.....วุฒิ.....

ประสบการณ์การทำงาน.....สถานที่ทำงาน.....

ที่ติดต่อ.....โทร.....

3) ชื่อ.....นามสกุล.....วุฒิ.....

ประสบการณ์การทำงาน.....สถานที่ทำงาน.....

ที่ติดต่อ.....โทร.....

3. กลุ่มเป้าหมายในการจัดสวัสดิการสังคมของมูลนิธิ สมาคมหรือองค์กรภาคเอกชน (กรณีมากกว่า 1 ข้อ โปรดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ไม่เกิน 3 ลำดับ)

☐ เด็ก ระบุรายละเอียด.....

☐ เยาวชน ระบุรายละเอียด.....

☐ สตรี ระบุรายละเอียด.....

☐ คนชรา/ผู้สูงอายุ ระบุรายละเอียด.....

- 2 -

☐ ผู้พิการและทุพพลภาพ ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ยากไร้ ระบุรายละเอียด.....

☐ บุคคลเร่ร่อน ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ถูกละเมิดทางเพศ ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ด้อยโอกาส ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ว่างงาน ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ประสบภัยพิบัติ ระบุรายละเอียด.....

☐ ชนกลุ่มน้อย ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ติดเชื้อโรคอันตราย ระบุรายละเอียด.....

☐ ผู้ด้อยโอกาสหรือกลุ่มเป้าหมายอื่น ระบุกลุ่มเป้าหมาย.....

รายละเอียด.....

4. สาขาในการจัดสวัสดิการสังคมของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชน (กรณีมากกว่า 1 ข้อโปรดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ไม่เกิน 3 ลำดับ)

☐ การศึกษา ระบุรายละเอียด.....

☐ สุขภาพอนามัย ระบุรายละเอียด.....

☐ ที่อยู่อาศัย ระบุรายละเอียด.....

- 3 -

☐ การฝึกอาชีพ ระบุรายละเอียด.....

☐ การประกอบอาชีพ ระบุรายละเอียด.....

☐ นันทนาการ ระบุรายละเอียด.....

☐ กระบวนการยุติธรรม ระบุรายละเอียด.....

☐ การบริการสังคมทั่วไป ระบุรายละเอียด.....

☐ อื่น ๆ ระบุสาขา.....ระบุรายละเอียด.....

5. ลักษณะหรือรูปแบบ และวิธีการในการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชน

5.1 ลักษณะการดำเนินงาน (กรณีมากกว่า 1 ข้อ โปรดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ไม่เกิน 3 ลำดับ)

☐ การส่งเสริม ระบุรายละเอียด.....

☐ การพัฒนา ระบุรายละเอียด.....

☐ การสงเคราะห์ ระบุรายละเอียด.....

☐ การคุ้มครอง ระบุรายละเอียด.....

☐ การป้องกัน ระบุรายละเอียด.....

☐ การแก้ไข ระบุรายละเอียด.....

☐ การบำบัดฟื้นฟู ระบุรายละเอียด.....

- 4 -

☐ อื่น ๆ ระบุลักษณะงาน.....ระบุรายละเอียดงานที่ปฏิบัติ.....

5.2 รูปแบบการให้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เงิน ระบุรายละเอียด.....

☐ วัสดุ สิ่งของ ระบุรายละเอียด.....

☐ บริการ ระบุรายละเอียด.....

☐ อื่น ๆระบุรายละเอียด.....

5.3 วิธีการดำเนินงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ งานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย ระบุรายละเอียด.....

☐ งานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน ระบุรายละเอียด.....

☐ การจัดระเบียบชุมชน/การพัฒนาชุมชน ระบุรายละเอียด.....

☐ การกระทำทางสังคม (การพิทักษ์ ธรรมรงค์ คุ่มครองสิทธิ) ระบุรายละเอียด.....

☐ การบริหารงานด้านสวัสดิการสังคม (นโยบาย แผน ข้อมูล ทู่น สนับสนุน ประสานงาน) ระบุรายละเอียด.....

☐ การศึกษาวิจัย ระบุรายละเอียด.....

☐ อื่น ๆ ระบุวิธีการ.....ระบุรายละเอียด.....

- 5 -

6. การดำเนินงานของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชน มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และองค์กรอื่นให้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ บุคคล โพรตระบุ.....

☐ ครอบครัว โพรตระบุ.....

☐ ชุมชน โพรตระบุ.....

☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โพรตระบุ.....

☐ องค์กรวิชาชีพ โพรตระบุ.....

☐ สถาบันศาสนา โพรตระบุ.....

☐ อื่น ๆ โพรตระบุ.....

7. พื้นที่ปฏิบัติงาน (โปรดระบุรายชื่อจังหวัด/อำเภอ).....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน/เดือน/ปี.....

คำชี้แจง

● สวัสดิการสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 มาตรา 3 หมายความว่า ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา

สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับและการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

- แบบทำคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ตามแบบ ก.ส.ค.2 ข้อ 2.2 จำนวนอาสาสมัครในการปฏิบัติ

อาสาสมัครในที่นี้ หมายถึง บุคคลที่อาสาสมัครเข้าร่วมปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงาน เพื่อให้มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชน สามารถปฏิบัติงานได้ โดยมีได้รับเงินเดือนประจำ

- การลงนามในแบบยื่นคำขอ
 - กรณีองค์กรภาคเอกชน ตามแบบ ก.ส.ค.2 ในข้อกำหนดข้อ 9 ผู้ยื่นคำขอ คือ ผู้แทนองค์กรภาคเอกชน

หนังสือรับรองผลการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม
ในกรณีองค์กรภาคเอกชนมิได้เป็นนิติบุคคล

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....
ตำแหน่งในหน่วยงาน/องค์กร.....

ขอรับรองว่า (ระบองค์กร).....
 ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....มีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

มีผลการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ในเรื่อง.....

ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
 แห่งชาติกำหนดแล้ว

(ลงชื่อ).....
 (.....)
 ผู้รับรอง

หมายเหตุ ผู้ให้การรับรองต้องเป็นหัวหน้าหน่วยงานราชการ หรือผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

การขอรับรององค์กรสวัสดิการชุมชน/องค์กรสาธารณประโยชน์

- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกาญจนบุรี โทร.034-511775
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครปฐม โทร.034-340015
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โทร.032-611349
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพชรบุรี โทร.032-410643
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดราชบุรี โทร.032-337620
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสงคราม โทร.034-712614
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสาคร โทร.034-411041
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุพรรณบุรี โทร.035-535386

การจดทะเบียนสหกรณ์

- สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร.02-2816595

ข้อมูลการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน

- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) โทร.02-3788300-9

รายละเอียดการดำเนินการจัดสวัสดิการในพื้นที่

- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โทร.034-699043-4
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โทร.034-276000
- เทศบาลตำบลธรรมศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โทร.034-289861
- องค์การบริหารส่วนตำบลกำเนินดินพุด อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โทร.032-690049
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โทร. 032-783241
- องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โทร.032-404975
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โทร.032-207048
- เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โทร.032-376120
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทร.034-844530-2
- องค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มหาญ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โทร.035-456250

เอกสารอ้างอิง

คู่มือการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

แนวทางการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนและเงินอุดหนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายจีระศักดิ์ ศรีพรหมมา

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4

คณะผู้จัดทำ

นางชนิษฐา แฝกหอม

นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นางสาววันจันทร์ ทองศรีพงศ์

นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

นายกิติพนธ์ นาคประชา

นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

นางปวันรัตน์ ขมิ้นทอง

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาววิภา ศศิขานารา

พนักงานจ้างเหมา